

สรุปผลการติดตามประเมินผลโครงการสานพลังประชารัฐ เพื่อสนับสนุนการปลูกพืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกพืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี จำนวน ๕ ราย สรุปผลการติดตาม ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

พื้นที่ดำเนินการ ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอายุเฉลี่ย ๕๕ ปี เป็นเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ ๖๐ เพศชายร้อยละ ๔๐ ด้านการศึกษา ร้อยละ ๔๐ จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เหลือ จบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปริญญาตรี และระดับปริญญาโท ร้อยละ ๒๐ เท่ากัน

ด้านการประกอบอาชีพ ร้อยละ ๘๐ มีอาชีพหลัก เป็นเกษตรกร ที่เหลือร้อยละ ๒๐ มีงานประจำ ด้านประสบการณ์ในการทำการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรเฉลี่ย ๑๕ ปี ส่วนประสบการณ์ในการปลูกพืชตระกูลถั่วเฉลี่ยประมาณ ๒.๒ ปี

ด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย ๔ คน อยู่ในวัยแรงงานเฉลี่ย ๓ คน เป็นแรงงานเกษตรกรเฉลี่ย ๒ คน

ด้านที่ดินในการถือครอง และการใช้ประโยชน์ที่ดิน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีที่ดินในการถือครองแบ่งเป็น ที่ดินในภาคการเกษตร เฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๓.๔ ไร่ เป็นที่ดินตนเอง ร้อยละ ๗๗.๕๓ ที่ดินเช่า ร้อยละ ๑๘.๓๕ ที่เหลือร้อยละ ๔.๑๒ เป็นทำฟรี การใช้ประโยชน์ที่ดิน ร้อยละ ๘๐ เป็นที่นา ที่เหลือร้อยละ ๒๐ เป็นที่ทำเกษตรแบบผสมผสาน ส่วนที่ดินนอกภาคการเกษตรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีที่ดินในการถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ ๔ ไร่ เป็นที่ดินของตนเอง ร้อยละ ๑๐๐ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ร้อยละ ๑๐๐ เป็นที่ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย

ด้านแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำการเกษตร พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งหมด อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรใช้น้ำฝนในการทำการเกษตร คิดเป็นทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ส่วนเกษตรกรที่ใช้น้ำจาก บ่อ/สระ/บ่อน้ำบาดาล คิดเป็นร้อยละ ๖๐ (เป็นคำถามที่สามารถตอบได้หลายข้อ)

ด้านการมีส่วนร่วมในโครงการ หรือนโยบายของรัฐ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๖๐ เข้าร่วมโครงการตามนโยบายของรัฐ แบ่งเป็น โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ ๑๐๐ และโครงการธนาคารสินค้าเกษตร ร้อยละ ๓๓.๓๓ (เป็นคำถามที่สามารถตอบได้หลายข้อ)

ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

	ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	๓	๖๐
- หญิง	๒	๔๐
อายุเฉลี่ย ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ๕๕ ปี		

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา		
- มัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	๑	๒๐
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	๒	๔๐
- ปริญญาตรี	๑	๒๐
- ปริญญาโท	๑	๒๐
การประกอบอาชีพ		
- เกษตรกร	๔	๘๐
- งานประจำ	๑	๒๐
ที่ดินในการถือครองเฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๗.๔ ไร่		
ที่ดินในภาคการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ ๕๓.๔ ไร่		
- ที่ดินตนเอง	๔	๘๐.๐๐
- ที่เช่า	๑	๒๐.๐๐
- ที่ดินทำฟรี	๒	๔๐.๐๐
การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคเกษตร		
- ที่นา	๔	๘๐
- ที่ทำเกษตรแบบผสมผสาน	๑	๒๐
ที่ดินนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ ๔ ไร่		
- ที่ดินตนเอง	๕	๑๐๐
การใช้ประโยชน์ที่ดินนอกภาคเกษตร		
- ปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย	๕	๑๐๐
แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร		
- น้ำฝน	๕	๑๐๐
- บ่อ/สระ/บ่อบาดาล	๓	๖๐
(เป็นคำถามที่สามารถตอบได้หลายข้อ)		
การมีส่วนร่วมในโครงการ หรือนโยบายของรัฐ อื่นๆ		
- เข้าร่วม	๓	๖๐
- โครงการ เกษตรทฤษฎีใหม่	๓	๑๐๐
- โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	๑	๓๓.๓๓
(เป็นคำถามที่สามารถตอบได้หลายข้อ)		
- ไม่เข้าร่วม	๒	๔๐

ที่มา : จากการสำรวจ

ส่วนที่ ๒ การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒

การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ ศูนย์วิจัยพืชไร่ลพบุรี ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่ ได้คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ ณ ตำบลโคกแย้ อำเภอนองแคะ จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑๐ ไร่ เกษตรกร ๕ ราย คิดเป็นทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมาย เป็นแปลงทั่วไปจำนวน ๕ แปลง เนื้อที่รวม ๑๐ ไร่ ทั้งนี้การคัดเลือกแปลงต้นแบบมีหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ จากพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกนี้ ในฤดูแล้ง นอกฤดูเพาะปลูกไม่สามารถทำเกษตรกรรมได้ ต้องอาศัยน้ำฝนเพื่อใช้ในการทำการเกษตรอย่างเดียว และเห็นว่าเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้เกษตรกรช่วงหลังฤดูทำนา และมีแหล่งรับซื้อในพื้นที่ ภาคเอกชน บริษัท SCG จึงชักชวนเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความสนใจ และพร้อมจะผลิตถั่วเหลือง หลังฤดูทำนาเข้าโครงการฯ โดยมีศูนย์วิจัยเป็นพี่เลี้ยง

ด้านการรับรู้จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด ทราบและรับรู้ จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการ แบ่งเป็นประเด็นด้านการลดต้นทุนคิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ส่วนด้านการเพิ่มผลผลิต คิดเป็นร้อยละ ๖๐ (ตอบได้หลายข้อ)

ชนิด และพื้นที่ปลูกพืชตระกูลถั่ว ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ มีการปลูกถั่วเหลือง เฉลี่ย รายละ ๑ แปลง มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ยรายละ ๑.๔ ไร่ เกษตรกรร้อยละ ๒๐ มีการปลูกถั่วเขียว ๑ แปลง มีพื้นที่ปลูก ๔๕ ไร่ (ตอบได้หลายข้อ)

พื้นที่เข้าร่วมโครงการ เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองที่เข้าร่วมโครงการ เฉลี่ย รายละ ๑.๔ ไร่

ด้านการวางแผนและบริหารจัดการการผลิต เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ มีการวางแผนและบริหารจัดการการผลิต โดย ร้อยละ ๑๐๐ มีการรวมกลุ่มกันผลิต (ตอบได้หลายข้อ)

ตารางที่ ๒ การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒

	การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒	
	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้จุดมุ่งหมาย/วัตถุประสงค์ของโครงการฯ		
- รับทราบ	๕	๑๐๐
- ด้านการลดต้นทุน	๕	๑๐๐
- ด้านการเพิ่มผลผลิต	๓	๖๐
ชนิดของพืชตระกูลถั่วที่เกษตรกรปลูก (ในและนอกพื้นที่โครงการ)		
- ถั่วเหลือง	๕	๑๐๐
- ถั่วเขียว	๑	๒๐
พื้นที่เข้าร่วมโครงการ เฉลี่ยรายละ ๑.๔ ไร่		
การวางแผนและบริหารจัดการการผลิต	๕	๑๐๐
- การรวมกลุ่มกันผลิต	๕	๑๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

การฝึกอบรม/เรียนรู้/ดูงาน และระดับความรู้ก่อน-หลังมีโครงการ

ด้านการตรวจวิเคราะห์ดิน เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการอบรมทั้งหมด ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๓.๘๐) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ ปานกลาง (๓.๒๐)

ด้านการปรับปรุงพันธุ์ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการอบรมทั้งหมด ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ ปานกลาง (๓.๒๐)

ด้านการเลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ได้รับการอบรม ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๓.๖๗) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ มาก (๓.๖๗)

ด้านการเตรียมแปลงปลูก เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ได้รับการอบรม ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๓.๖๗) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ มาก (๔.๐๐)

ด้านการทำปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ได้รับการอบรม ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มากที่สุด (๔.๓๓) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มากที่สุด (๔.๓๓) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ มาก (๓.๖๗)

ด้านการใช้ปุ๋ยเคมี/สารเคมี เกษตรกรร้อยละ ๔๐ ได้รับการอบรม ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๓.๕๐) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๔.๐๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ มาก (๔.๐๐)

ด้านการป้องกันกำจัดโรค/แมลง เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ได้รับการอบรม ระดับความรู้ก่อนมีโครงการ อยู่ที่ระดับ มาก (๓.๔๐) ระดับความรู้หลังมีโครงการอยู่ที่ระดับ มาก (๓.๖๐) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ นำความรู้ไปปฏิบัติทั้งหมด ระดับของการนำไปปฏิบัติอยู่ที่ ปานกลาง (๓.๒๐)

ตารางที่ ๓ การฝึกอบรม/เรียนรู้/ดูงาน และระดับความรู้ก่อน-หลังมีโครงการ

หน่วย : ร้อยละ

	การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒						
	ฝึกอบรม/ เรียนรู้/ดูงาน		ระดับความรู้		การนำไปใช้ประโยชน์		ระดับ การ นำไปปฏิบัติ
	ได้	ไม่ได้	ก่อน	หลัง	นำไปใช้	ไม่นำไปใช้	
การตรวจวิเคราะห์ดิน	๑๐๐	-	มาก	มาก	๑๐๐	-	ปานกลาง
การปรับปรุงพันธุ์	๑๐๐	-	มาก	มาก	๑๐๐	-	ปานกลาง
การเลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่	๖๐	๔๐	มาก	มาก	๑๐๐	-	ปานกลาง
การเตรียมแปลงปลูก	๖๐	๔๐	มาก	มาก	๑๐๐	-	มาก
การทำปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ	๖๐	๔๐	มากที่สุด	มากที่สุด	๑๐๐	-	มาก

	การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกพืชตระกูลถั่วพระราชัฐ ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒						
	ฝึกอบรม/ เรียนรู้/ดูงาน		ระดับความรู้		การนำไปใช้ประโยชน์		ระดับ การ นำไปปฏิบัติ
	ได้	ไม่ได้	ก่อน	หลัง	นำไปใช้	ไม่นำไปใช้	นำไปปฏิบัติ
การใช้ปุ๋ยเคมี/สารเคมี	๔๐	๖๐	มาก	มาก	๑๐๐	-	มาก
การป้องกันกำจัดโรค/แมลง	๑๐๐	-	ปาน กลาง	มาก	๑๐๐	-	ปานกลาง
อื่นๆ							

ที่มา : จากการสำรวจ

ระดับความรู้

มากที่สุด	๔.๒๑ - ๕.๐๐
มาก	๓.๔๑ - ๔.๒๐
ปานกลาง	๒.๖๑ - ๓.๔๐
น้อย	๑.๘๑ - ๒.๖๐
น้อยที่สุด	๑.๐๐ - ๑.๘๐

ด้านการร่วมกิจกรรม Field day เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ เข้าร่วมการจัดโครงการ Field day เข้าร่วมเฉลี่ยคนละ ๒ ครั้ง

ด้านการตรวจแปลงเพื่อตรวจวิเคราะห์ดิน เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการตรวจวิเคราะห์ดิน โดย เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ทราบผลการตรวจแล้ว และเป็นดินเปรี้ยวทั้งหมด ระดับความเหมาะสมกับการปลูกพืชตระกูลถั่วอยู่ที่ระดับ ปานกลาง (๒.๘๐)

ด้านการได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑. สารคลุกโรโซเปียม เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ได้รับการสนับสนุน
๒. เมล็ดพันธุ์ เกษตรกรทั้งหมดร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการสนับสนุน
๓. ปุ๋ยชีวภาพ และปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ได้รับการสนับสนุน
๔. สารชีวภัณฑ์ เกษตรกรร้อยละ ๘๐ ได้รับการสนับสนุน

ด้านการคัดเกรด และมาตรฐานของผลผลิต เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ไม่มี การคัดเกรด/คุณภาพผลผลิต การทำมาตรฐานสินค้า และบรรจุภัณฑ์

ตารางที่ ๔ การร่วมกิจกรรม การตรวจวิเคราะห์ดิน การได้รับแจกปัจจัยการผลิต ของเกษตรกร

	การร่วมกิจกรรม การตรวจวิเคราะห์ดิน	
	การได้รับแจกปัจจัยการผลิต	
	จำนวน	ร้อยละ
การร่วมกิจกรรม Field day		
- เข้าร่วม	๕	๑๐๐

	การร่วมกิจกรรม การตรวจวิเคราะห์ดิน	
	การได้รับแจกปัจจัยการผลิต	
	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจแปลงเพื่อตรวจวิเคราะห์ดิน		
- ได้รับการตรวจ	๕	๑๐๐
- ดินเปรี้ยว	๕	๑๐๐
การได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต		
- สารคลุกโรโซเปียม	๔	๘๐
- เมล็ดพันธุ์	๕	๑๐๐
- ปุ๋ยชีวภาพ	๔	๘๐
- สารชีวภัณฑ์	๔	๘๐
การคัดเกรด		
- ไม่มี	๕	๑๐๐
การจัดทำมาตรฐานสินค้า		
- ไม่มี	๕	๑๐๐
บรรจุภัณฑ์		
- ไม่มี	๕	๑๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

ข้อมูลทั่วไปของแปลงปลูก

เกษตรกรเริ่มปลูกพืชตามโครงการฯ เมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยเกษตรกรปลูกโดยใช้วิธีการหยอดเป็นหลุม คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ที่เหลือร้อยละ ๔๐ ใช้วิธีหว่าน พันธุ์ถั่วเหลืองที่ใช้เป็นพันธุ์ ลพบุรี ๘๔-๑ ทั้งหมด การได้รับน้ำในแปลงปลูกของเกษตรกร ร้อยละ ๖๐ ใช้บ่อบาดาล/บ่อดอก ที่เหลือร้อยละ ๔๐ ใช้น้ำฝน

เนื้อที่ปลูกเฉลี่ยรายละ ๑.๔ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยวเฉลี่ยรายละ ๐.๔ ไร่ ผลผลิตทั้งหมดของแปลงในโครงการ ๑๓๐ กิโลกรัม (เก็บเกี่ยวได้เพียง ๑ แปลง ประสบปัญหาผลผลิตเสียหายและไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ในแปลงที่เหลือ)

การขายผลผลิตขายในรูปแบบเมล็ดมีความชื้น โดยขายที่แหล่งรับซื้อ ปริมาณขายได้ทั้งหมด ๑๓๐ กิโลกรัม ราคา ๑๘ บาท/กก. มีค่าขนส่ง ๔๐๐ บาท ระยะทางขนส่งประมาณ ๑๖ กม.

การเช่าที่ดิน พื้นที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ เป็นที่ของตนเอง ราคาประเมินค่าเช่า ไร่ละ ๕๐๐ บาท ต่อปี

ตารางที่ ๕ ข้อมูลทั่วไปของแปลงปลูก

	ข้อมูลทั่วไปของแปลงปลูก	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการปลูก		
- หว่าน	๒	๔๐
- หยอดเป็นหลุม	๓	๖๐
การได้รับน้ำในแปลงปลูกของเกษตรกร		
- น้ำฝน	๒	๔๐
- บ่อบาดาล/บ่อดอก	๓	๖๐

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่น

เมล็ดพันธุ์ การใช้เมล็ดพันธุ์เฉลี่ย ๑๕ กก./ไร่ ราคาเฉลี่ย ๒๕ บาท/กก. มูลค่าเฉลี่ย ๓๗๕ บาท/ไร่
 ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย ๐.๘๖ กก./ไร่ ราคาเฉลี่ย ๔๑.๖๗ บาท/กก. มูลค่าเฉลี่ย ๓๕.๗๑ บาท/ไร่

ปุ๋ยเคมี การใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ย ๑๙.๗๑ กก./ไร่ ราคาเฉลี่ย ๑๒.๓๙ บาท/กก. มูลค่าเฉลี่ย ๒๔๔.๒๖ บาท/ไร่
 ยาคุมหญ้า การใช้ยาคุมหญ้าเฉลี่ย ชื่อ ๐.๐๓ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๕๐๐ บาท/ลิตร มูลค่าเฉลี่ย ๑๔.๒๙ บาท/ไร่
 ของตนเอง ๐.๐๓ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๕๐๐ บาท/ลิตร มูลค่าเฉลี่ย ๑๔.๒๙ บาท/ไร่

ยาฆ่าแมลง/หนอนเพลี้ย การใช้ยาฆ่าแมลง/หนอนเพลี้ย เฉลี่ย ชื่อ ๐.๕๙ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๓๗๖.๒๕ บาท/ลิตร มูลค่าเฉลี่ย ๒๒๒.๑๔ บาท/ไร่

ยาชุด การใช้ยาชุดเฉลี่ย ของตนเอง/ได้ฟรี ไร่ละ ๐.๐๓ ชุด ราคาเฉลี่ย ๓๘๐ บาท/ชุด มูลค่าเฉลี่ย ๑๐.๘๖ บาท/ไร่

สารเคมีอื่นๆ การใช้สารเคมีอื่นๆ (ปุ๋ยเกล็ด) เฉลี่ย ๐.๐๖ กก./ไร่ ราคาเฉลี่ย ๑๐๐ บาท/กก. มูลค่าเฉลี่ย ๖.๕๗ บาท/ไร่

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพลังงาน

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง แบ่งเป็น ค่าน้ำมันใช้กับเครื่องสูบน้ำ ปริมาณเฉลี่ย ๐.๘๖ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๒๕ บาท/ไร่ มูลค่าเฉลี่ย ๒๑.๔๓ บาท/ไร่ ค่าน้ำมันใช้กับเครื่องพ่นยา ปริมาณเฉลี่ย ๐.๒๙ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๓๐ บาท/ไร่ มูลค่าเฉลี่ย ๘.๕๗ บาท/ไร่ และ ค่าน้ำมันใช้กับเครื่องตัดหญ้า ปริมาณเฉลี่ย ๐.๑๔ ลิตร/ไร่ ราคาเฉลี่ย ๓๐ บาท/ไร่ มูลค่าเฉลี่ย ๔.๒๙ บาท/ไร่

ค่าไฟฟ้า แบ่งเป็น ค่าไฟฟ้าใช้กับปั้มน้ำ ปริมาณเฉลี่ย ๑๗.๑๔ หน่วย/ต่อไร่/ฤดู ราคาเฉลี่ย หน่วยละ ๕ บาท มูลค่าเฉลี่ย ๘๕.๗๑ บาท/ไร่/ฤดู ค่าไฟฟ้าใช้กับเครื่องพ่นยา ปริมาณเฉลี่ย ๒.๘๖ หน่วย/ต่อไร่/ฤดู ราคาเฉลี่ย หน่วยละ ๕ บาท มูลค่าเฉลี่ย ๑๔.๒๙ บาท/ไร่/ฤดู

ค่าวัสดุสิ้นเปลือง (กระสอบใส่ผลผลิต) มูลค่าเฉลี่ย ๓ บาท/ไร่

ตารางที่ ๖ ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่น

หน่วย : ต่อไร่

	ราคาเฉลี่ย บาท/หน่วย	ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่น				มูลค่ารวม ต่อไร่
		ชื่อ		ของตนเอง/ได้ฟรี		
		ปริมาณ ต่อไร่	มูลค่า ต่อไร่	ปริมาณ ต่อไร่	มูลค่า ต่อไร่	
เมล็ดพันธุ์ (กก.)	๒๕	๑๕	๓๗๕			๓๗๕
ปุ๋ยอินทรีย์ (กก.)	๔๑.๖๗	๐.๘๖	๓๕.๗๑			๓๕.๗๑
ปุ๋ยเคมี (กก.)	๑๒.๓๙	๑๙.๗๑	๒๔๔.๒๖			๒๔๔.๒๖
ยากุมหญ้า (ลิตร)	๕๐๐	๐.๐๓	๑๔.๒๙	๐.๐๓	๑๔.๒๙	๒๘.๕๘
ยาฆ่าแมลง/หนอนเพลี้ย (ลิตร)	๓๖.๒๕	๐.๕๙	๒๒๒.๑๔			๒๒๒.๑๔
ยาชุด (ชุด)	๓๘๐	๐.๐๓	๑๐.๘๖			๑๐.๘๖
สารเคมีอื่นๆ ปุ๋ยเกล็ด (กก.)	๑๐๐	๐.๐๖	๖.๕๗			๖.๕๗
ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำ	๒๕	๐.๘๓	๒๑.๔๓			๒๑.๔๓
ค่าน้ำมันเครื่องพ่นยา	๓๐	๐.๒๙	๘.๕๗			๘.๕๗
ค่าน้ำมันเครื่องตัดหญ้า	๓๐	๐.๑๔	๔.๒๙			๔.๒๙
ค่าไฟฟ้าปั้มน้ำ	๕	๑๗.๑๔	๘๕.๑๗			๘๕.๑๗
ค่าไฟฟ้าเครื่องพ่นยา	๕	๒.๘๖	๑๔.๒๙			๑๔.๒๙
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง			๓			
รวม			๑๐๔๕.๕๘		๑๔.๒๙	๑๐๕๖.๘๗

ที่มา : จากการสำรวจ

การใช้แรงงาน

ด้านการเตรียมดิน ไถครั้งที่ ๑ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ใช้เครื่องจักร(รถแทรกเตอร์) ร้อยละ ๖๐ จ้างแรงงาน ที่เหลือ ร้อยละ ๔๐ ใช้แรงงานตนเอง อัตราค่าจ้าง ๒๕๐ บาท/ไร่

ไถครั้งที่ ๒ เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ใช้เครื่องจักร(รถแทรกเตอร์) ร้อยละ ๖๐ จ้างแรงงาน ที่เหลือ ร้อยละ ๔๐ ใช้แรงงานตนเอง อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๒๕๐ บาท/ไร่

ด้านการปลูก เกษตรกร ร้อยละ ๖๐ ใช้วิธีการหยอดเป็นหลุม โดยเป็นการใช้เครื่องจักร ร้อยละ ๑๐๐ และใช้แรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ที่เหลือเกษตรกรร้อยละ ๔๐ ใช้วิธีการปลูกโดยการหว่าน โดยเป็นแรงงานคนทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๒๕๐ บาท/ไร่

ด้านการดูแลรักษา เกษตรกร ใส่ปุ๋ยเฉลี่ย ๑ ครั้ง เป็นการจ้างแรงงานคนทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ และเป็นแรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๖๐ บาท/ไร่

การกำจัดวัชพืช เฉลี่ย ๑ ครั้ง เป็นแรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๖๐ บาท/ไร่

การกำจัดโรคแมลง เฉลี่ย ๑ ครั้ง เป็นแรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๖๐ บาท/ไร่

การตายหญ้า/ถอนหญ้า เฉลี่ย ๑ ครั้ง เป็นแรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๓๗.๕ บาท/ไร่

การให้น้ำเฉลี่ย ๑๐ ครั้ง ร้อยละ ๖๖.๖๗ เป็นการใช้แรงงานคน และเครื่องปั้มน้ำ (ไฟฟ้า) ที่เหลือร้อยละ ๓๓.๓๓ เป็นการใช้แรงงานคน และเครื่องสูบน้ำ (ใช้น้ำมัน) โดยเป็นการทำงานตนเองทั้งหมด อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๑๒.๕ บาท/ไร่

การเก็บเกี่ยว เกษตรกรเก็บเกี่ยวเฉลี่ย ๑ ครั้ง และทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๕๐๐ บาท/ไร่

การรวบรวมผลผลิตไปลานนวด เกษตรกรรวบรวมและขนผลผลิตไปลานนวดเฉลี่ย ๑ ครั้ง เป็นการใช้แรงงานตนเองทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ อัตราค่าจ้างเฉลี่ย ๑๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๗ การใช้แรงงาน

	การใช้แรงงาน		
	จำนวนเฉลี่ย ครั้ง	ร้อยละ	อัตราค่าจ้างเฉลี่ย บาท/ไร่
การเตรียมดิน			
ไถครั้งที่ ๑			
เครื่องจักร			
- แรงงานตนเอง	๑	๔๐	๒๕๐
- แรงงานจ้าง	๑	๖๐	๒๕๐
ไถครั้งที่ ๒			
เครื่องจักร			
- แรงงานตนเอง	๑	๔๐	๒๕๐
- แรงงานจ้าง	๑	๖๐	๒๕๐
การปลูก			
การหยอดเป็นหลุม		๖๐	
- แรงงานตนเอง	๑	๔๐๐	๒๕๐
การหว่าน		๔๐	
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๒๕๐
การดูแลรักษา			
ใส่ปุ๋ย			
แรงงานคน		๑๐๐	
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๖๐
กำจัดวัชพืช			
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๖๐

	การใช้แรงงาน		
	จำนวนเฉลี่ย ครั้ง	ร้อยละ	อัตราค่าจ้างเฉลี่ย บาท/ไร่
กำจัดโรคแมลง			
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๖๐
ดายหญ้า/ถอนหญ้า			
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๓๗.๕
การให้น้ำ	๑๐		
คน และเครื่องปั้มน้ำ (ไฟฟ้า)		๘๓.๓๓	
- แรงงานตนเอง		๑๐๐	๑๒.๕
คน และเครื่องสูบน้ำ (ใช้น้ำมัน)		๑๖.๖๗	
- แรงงานตนเอง		๑๐๐	๑๒.๕
การเก็บเกี่ยว			
เครื่องจักร		๑๐๐	
- แรงงานจ้าง	๑	๑๐๐	๕๐๐
การรวบรวมผลผลิตไปลานนวด			
- แรงงานตนเอง	๑	๑๐๐	๑๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

ผลผลิต

ผลผลิต เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับผลผลิต ๑ ราย ผลผลิต ๗๕.๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ราคาขาย ๑๘.๐๐ บาท/กิโลกรัม ที่เหลือ ไม่ได้รับผลผลิต เนื่องจาก ปัญหาแล้ง และดินเปรี้ยว ส่งผลให้ต้นข้าวไม่เจริญเติบโต ต้องไถกลบ และเกษตรกรที่ได้รับผลผลิต มีการจำหน่ายให้ร้านค้า เนื่องจากผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ปริมาณโปรตีนไม่ถึงเกณฑ์ที่โรงงานกำหนด

ตารางที่ ๘ ผลผลิต

ผลผลิต (กก./ไร่)	ราคา (บาท/กก.)
๗๕.๐๐	๑๘.๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เกษตรกรที่ได้รับผลผลิตมีเพียง ๑ ราย

ปัญหาในการผลิต

ด้านการตลาดในการจำหน่ายผลผลิต เกษตรกรทั้งหมด ร้อยละ ๑๐๐ ไม่ประสบปัญหาด้านการตลาด ร้อยละ ๘๐ ไม่ประสบปัญหาเพราะ ผลผลิตเสียหาย ไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ ที่เหลือร้อยละ ๒๐ ไม่ประสบปัญหาเพราะมีแหล่งรับซื้อในพื้นที่

ด้านปัญหาเรื่องราคาผลผลิต เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ ไม่ประสบปัญหาเรื่องราคาผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ไม่ประสบปัญหาเพราะผลผลิตเสียหาย ไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ ที่เหลือ ร้อยละ ๒๐ ไม่ประสบปัญหา ส่วนความพึงพอใจต่อราคาสินค้าอยู่ที่ระดับ ปานกลาง (๓.๐๐)

ตารางที่ ๙ ปัญหาในการผลิต

	ปัญหาในการผลิต	
	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาด้านการตลาดในการจำหน่ายผลผลิต		
- ประสบปัญหา		
- ไม่ประสบปัญหา	๕	๑๐๐
ปัญหาเรื่องราคาผลผลิต		
- ประสบปัญหา		
- ไม่ประสบปัญหา	๕	๑๐๐

ที่มา : จากการสำรวจ

การติดตามของหน่วยงาน และความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินโครงการ

ด้านการติดตาม และแนะนำการผลิตของหน่วยงาน มีหน่วยงานเข้าติดตาม และนำการผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เฉลี่ยรายละ ๑๐ ครั้ง ครั้งละ ๓ หน่วยงาน เกษตรกรมีความพึงพอใจในด้านการติดตาม แนะนำอยู่ในระดับ มากที่สุด (๕)

ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของโครงการในภาพรวม เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (๓.๖๐)

ตารางที่ ๙ การติดตามของหน่วยงาน และความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินโครงการ

	การติดตามของหน่วยงาน และความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการดำเนินโครงการ				
	จำนวนครั้งเฉลี่ยต่อราย	ความพึงพอใจของเกษตรกร			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
การติดตาม และแนะนำการผลิตของหน่วยงาน	๑๐				
ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของโครงการในภาพรวม		มาก			

ที่มา : จากการสำรวจ

ส่วนที่ ๓ ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการร่วมดำเนินงานโครงการด้านต่างๆ

การทำงาน/ประสานงานของเจ้าหน้าที่

กฎเกณฑ์ต่างๆในการเข้าร่วมโครงการที่ส่งเสริมควรมีการวิเคราะห์ และมีหลักเกณฑ์ที่เปิดกว้างให้กับผู้สนใจ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้ครอบคลุม และควรมีสายด่วนเพื่อปรึกษา แก้ปัญหาในการทำการเกษตร มีการตรวจเยี่ยมบ่อยมากขึ้น

ด้านเมล็ดพันธุ์

การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ และช่วยเหลือปัจจัยการผลิต

ด้านน้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำขาดแคลนมาก ต้องการปัจจัยหรือการสนับสนุนในการขุดลอกบ่อของเกษตรกรเอง (เจาะบ่อเอง/ บ่อบาดาล) ทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง

ด้านคุณภาพดิน

การปรับคุณภาพดินมีต้นทุนสูงมาก มีปัญหาดินเปรี้ยว มีความเหมาะสมในการปลูกพืชตระกูลถั่วน้อย

ด้านเทคโนโลยีการผลิต

ต้องการการสนับสนุนเครื่องมือในชุมชน ในการผลิต เช่น เครื่องหยอด รถไถ รถเกี่ยว

สรุปผลการติดตามประเมินผลโครงการสานพลังประชารัฐ
เพื่อสนับสนุนการปลูกพืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี

ข้อมูลส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสานพลังประชารัฐ เพื่อสนับสนุนการปลูกพืชตระกูลถั่ว ปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ ในพื้นที่ ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน ๑ ราย สรุปผลการติดตาม ดังนี้

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลโครงการ

๒. งบประมาณโครงการ

จำนวนที่ได้รับจัดสรร ๓๗,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายทั้งหมด ๓๗,๐๐๐ บาท

ความทันเวลาของงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง

ความเพียงพอของงบประมาณต่อจำนวนเกษตรกร หรือพื้นที่ที่มีความต้องการเข้าร่วมโครงการภายในจังหวัด เพียงพอ อยู่ในระดับ น้อย

๓. การประชาสัมพันธ์ของโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการแล้ว โดยประชาสัมพันธ์ผ่านตัวบุคคล ที่เป็น แกนนำเกษตรกร

๔. ความพร้อมและความชัดเจนของแนวทางการดำเนินโครงการ

ความพร้อมและความชัดเจนของแนวทางการดำเนินโครงการ ชัดเจน อยู่ในระดับ ปานกลาง

๕. ผลการดำเนินงานระดับจังหวัด

การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร มีเป้าหมายในการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร ๓ ครั้ง แล้วเสร็จตามเป้าหมาย ๓ ครั้ง

การสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ มีเป้าหมาย ๕ ราย รับสมัครเกษตรกรครบตามเป้าหมาย ๕ ราย จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการมีเป้าหมาย ๑๐ ไร่ มีพื้นที่เข้าร่วมทั้งหมด ๑๐ ไร่ ตามเป้าหมาย เช่นกัน

๖. แหล่งน้ำในการปลูกพืชตระกูลถั่วของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

พื้นที่ดำเนินโครงการเป็นพื้นที่ นอกเขตชลประทาน ทั้งหมด ใช้แหล่งน้ำ จาก บ่อบาดาล/บ่อดอก คิดเป็นร้อยละ ๖๐ ที่เหลือเป็นน้ำฝน ร้อยละ ๔๐ ความเพียงพอของแหล่งน้ำในพื้นที่ อยู่ในระดับไม่เพียงพอ

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

ความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ในจังหวัดสระบุรี ต่อการดำเนินโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับ น้อย ส่วน การเห็นด้วยกับแนวทางการดำเนินโครงการอยู่ในระดับดี ปานกลาง

ปัญหาในการดำเนินโครงการในภาพรวม

เนื่องจาก ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่นา เมื่อบริษัท SCG เลือกดำเนินการปลูกถั่วเหลือง แต่สภาพดินในพื้นที่เป็นดินเปรี้ยว ซึ่งไม่เหมาะสมกับการปลูกถั่วเหลืองอีกทั้งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยังขาดความชำนาญในการปลูกพืชดังกล่าวจึงส่งผลให้ผลผลิตเสียหาย ไม่ได้ผลผลิตหรือได้ผลผลิตจำนวนน้อยมาก

ข้อเสนอแนะจากการสำรวจ

สืบเนื่องจากการสำรวจเก็บข้อมูล ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีจำนวนเกษตรกรจำนวนน้อย และพื้นที่ดำเนินการไม่มากในแต่ละราย และมีปัญหาในการผลิต ทั้งผลผลิตเสียหาย หรือเก็บเกี่ยวได้จำนวนน้อย เนื่องจากสาเหตุต่างๆ ทั้งประสบการณ์ในการผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรเอง ปัญหาดินไม่มีความเหมาะสมในการปลูกถั่วเหลือง เท่าที่ควร ส่งผลให้เกิดปัญหาดังกล่าว

แนวทางแก้ไข

ต้องมีการสร้างความรู้ความเข้าใจในการผลิตถั่วเหลืองให้แก่เกษตรกร การติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด อาจมีหน่วยงานอื่นเข้ามาบูรณาการ ต่างๆเช่น กรมพัฒนาที่ดินเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวของเกษตรกรในโครงการ เนื่องจากเกษตรกรยังไม่มี ความชำนาญในการแก้ปัญหามากนัก และการปรับปรุงคุณภาพดินอาจมีต้นทุนที่สูง เป็นต้น หรืออาจปรับเปลี่ยนชนิดพืชเป็นอย่างอื่น เช่นถั่วเขียว เนื่องจากมีเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการบางรายพอมีประสบการณ์ในการปลูกถั่วเขียวอยู่บ้าง และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนี้ยังมีความตั้งใจพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการนี้อยู่ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาในการผลิตอยู่บ้าง แต่เกษตรกรก็ยังคงเห็นว่าโครงการปลูกพืชตระกูลถั่วหลังนา ยังเป็นทางเลือกในการผลิต ในการสร้างรายได้ให้เกษตรกรในช่วงนอกฤดูเพาะปลูกได้